

**«Астана халықаралық әуежайы» АҚ
әуежайлар саласындағы реттеліп көрсетілетін қызметтерге
бекітілген тарифтік сметалардың орындалуы туралы 2019 жылдың
жартыжылдығының қорытындылары бойынша есепті өткізу бойынша
тұтынушылар мен өзге де мүдделі тұлғалар алдында
СӨЙЛЕГЕН СӨЗІ**

«Табиғи монополиялар туралы» ҚР заңының (бұдан әрі – Заң) 25-бабының 6-тармағына сәйкес табиғи монополия субъектісі ағымдағы күнтізбелік жылдың 1 тамызынан және келесі күнтізбелік жылдың 1 мамырынан кешіктірмей жартыжылдық және жылдың қорытындылары бойынша бекітілген тарифтік сметаның орындалуы туралы, бекітілген инвестициялық бағдарламаның орындалуы туралы, реттеліп көрсетілетін қызметтердің сапа және сенімділік көрсеткіштерінің сақталуы және табиғи монополиялар субъектілерінің тұтынушылар мен өзге де мүдделі тұлғалар алдындағы қызметінің тиімділік көрсеткіштеріне қол жеткізу туралы есептер жүргізеді.

Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің 2019 жылғы 30 сәуірдегі № 256 бұйрығымен бекітілген табиғи монополиялар субъектілерінің қызметін жүзеге асыру қағидаларының (бұдан әрі-Қағида) 230-тармағына сәйкес, алдағы есепті өткізу туралы хабарландыру жарияланғаннан кейін табиғи монополия субъектісі есепті өткізгенге дейін 5 (бес) жұмыс күні бұрын өзінің интернет-ресурсында орналастырады, ал ол болмаған жағдайда уәкілетті органға оның интернет-ресурсында орналастыру үшін осы Қағиданың 237-тармағында көзделген ақпаратты ұсынады.

Осыған байланысты, Қағиданың 237 – тармағына сәйкес «Астана халықаралық әуежайы» АҚ (бұдан әрі-Қоғам) келесі ақпаратты дайындады:

1. Қоғамның бекітілген инвестициялық бағдарламасы жоқ;
2. бекітілген тарифтік сметалардың баптар бойынша орындалуы осы сөйлеген сөздің 1 және 2-қосымшаларға сәйкес қоса беріледі.

Сонымен қатар, Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау жөніндегі агенттігі Департаментінің 2003 жылғы 14 наурыздағы № 35 – НҚ бұйрығымен Қоғамға әуе кемесінің ұшуын және қонуын қамтамасыз ету жөніндегі қызметтерге 1441 теңге мөлшерінде ӘК БҰС-ның 1 тоннасына 1441 теңге мөлшерінде, әуе кемесінің авиациялық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтерге 360,25 теңге мөлшерінде тарифтер бекітілді.

Табиғи монополиялар субъектілерінің реттеліп көрсетілетін қызметтерінің (тауарларының, жұмыстарының) тізбесіне (бұдан әрі – Тізбе) өзгерістер енгізілді. Халықаралық бағыттар бойынша қызметтер нәтижесінде: әуе кемесінің ұшып көтерілуін және қонуын қамтамасыз ету, авиациялық

қауіпсіздікті қамтамасыз ету, нормадан тыс тұрақ орнын ұсыну, базалық әуеайлақта әуе кемесіне тұрақ орнын ұсыну тізбеден алынып тасталды.

Осыған байланысты, ҚР Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігі Азаматтық авиация комитетінің 2018 жылғы 29 қарашадағы № 630 бұйрығымен, Қоғамға түзетулерді ескере отырып, әуежайлар саласындағы реттеліп көрсетілетін қызметтерге тарифтік сметалар бекітілді.

2-тармағына сәйкес Заңның 13-бабының, ҚР "бухгалтерлік есеп ТУРАЛЫ және қаржылық есеп беру" (бұдан әрі – бухгалтерлік есеп туралы), элементтері, өлшеумен тікелей байланысты қызмет нәтижелерін пайда және залалдар туралы есебінде кірістер мен шығыстар болып табылады.

«ҚР Заңының бухгалтерлік есеп және қаржылық есеп беру туралы» (бұдан әрі – Бухгалтерлік есеп туралы заң) ҚР Заңының 13- бабының 2-тармағына сәйкес, пайда және залалдар туралы есебінде элементтері, қызмет нәтижелерін өлшеумен тікелей байланысты кірістер мен шығындар болып табылатынын атап өту қажет.

Бухгалтерлік есеп туралы заңның 18-бабының 1-тармағына сәйкес, жылдық қаржылық есептілік үшін есептік кезең 1 қаңтардан бастап 31 желтоқсанға дейінгі күнтізбелік жыл болып табылады.

Бухгалтерлік есеп туралы Заңның 19-бабының 3-тармағына сәйкес, осы баптың 3-1-тармағының талаптары қолданылатын ұйымдарды қоспағанда, ұйымдар жылдық қаржылық есептерді есептік жылдан кейінгі жылдың 30 сәуірінен кешіктірмей ұсынады.

Тарифтік сметалардың көрсеткіштерін уәкілетті орган бір жылға есептеп бекіткенін, бұл ретте есеп тек жартыжылдықтағы көрсеткіштерді ғана қамтитынын, бұл оның ағымдағы орындалу көрсеткіштеріне әсер ететінін атап өту қажет.

3 және 4-тармақтар бойынша

Реттеліп көрсетілетін қызметтердің сапа және сенімділік көрсеткіштері және табиғи монополиялар субъектілері қызметінің тиімділік көрсеткіштеріне қол жеткізу тарифтерді қалыптастырудың ынталандырушы әдісін қолдана отырып, тарифтерді бекіту кезінде көзделген.

Сонымен бірге, Қоғамға «Табиғи монополиялар туралы» ҚР Заңына (1998 жылғы 9 шілдедегі N 272 Қазақстан Республикасының 2018 жылғы 27 желтоқсандағы N 204-VI заңымен күші жойылды) сәйкес кірістер мен шығындар баптары, реттеліп көрсетілетін қызметтердің көлемі туралы көрсеткіштер негізінде реттеліп көрсетілетін қызметтердің тарифтері бекітілді.

Осыған байланысты, Қоғамда реттелетін қызметтердің сапасы мен сенімділігінің көрсеткіштері және табиғи монополиялар субъектілері қызметінің тиімділік көрсеткіштеріне қол жеткізу жоқ.

5. 2019 жылғы 1 жартыжылдықтағы «АХӘ» АҚ қызметінің негізгі қаржы-экономикалық көрсеткіштері

Атауы	2018 жыл(бағалау) мың. теңге	2019 жылдың 1 жартыжылдығы (бағалау) мың. теңге
Қызмет көрсетуден және өнімді сатудан түскен кірістер, оның ішінде	22 992 060	9 477 900
әуежайлық (авиациялық) қызметтен	10 794 864	5 257 813
авиациялық емес қызметтен	4 064 286	2 027 292
АвиаЖЖМ сатудан	8 132 910	2 192 795
Көрсетілген қызметтер мен сатылған өнімнің өзіндік құны	21 725 472	9 641 970
Қызметтердің өзіндік құны	15 585 187	8 176 529
АвиаЖЖМ өткізу бойынша шығындар	6 140 286	1 465 441
Жалпы пайда	1 266 587	-164 070
Жалпы және әкімшілік шығындар	3 205 825	1 519 041
Операциялық пайда	-1 939 238	-1 683 111
Қаржыландыруға арналған шығындар (кредитке%)	1 316 613	831 881
Негізгі қызметтен түскен пайда (залал)	-3 255 851	-2 514 992
Негізгі емес қызметтен пайда (залал)	287 520	-42 920
Салық салынғанға дейінгі пайда (залал)	-2 968 331	-2 557 912
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығындар	803	0
ЖИЫНТЫҚ ПАЙДА (ШЫҒЫН)	-2 969 134	-2 557 912
ЕВІТДА	3 656 728	1 732 050

* жедел деректер

6. 2019 жылдың 1 жартыжылдығындағы реттеліп көрсетілетін қызметтердің көлемі

Қызметтің атауы	Өлшем бірлігі	Көлемі
ІӨЖ ӘК ұшу -қонуын қамтамасыз ету	БҰС тоннасы	509 211
ІӨЖ авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету	БҰС тоннасы	504 058

7. Қоғам реттеліп көрсетілетін қызметтерді тұтынушылармен келесідей жұмыс жүргізеді: үлгілік шарттарға сәйкес әуежайдың ұсынылатын реттеліп көрсетілетін қызметтерінің әрбір түріне тұтынушылармен жеке шарттар жасалды, тұтынушыларға реттеліп көрсетілетін қызметке қол жеткізуді және тең қол жеткізу шарттарын ұсынады, ұсынылатын реттеліп көрсетілетін қызметке жатпайтын қосымша талаптарды белгілемейді, тұтынушыларды тариф, оның өзгеруі туралы хабардар етеді, тұтынушылар мен өзге де мүдделі тұлғалар алдында есеп жүргізеді.

8. Қазіргі уақытта Қоғам перспективалық даму бағдарламаларын (даму жоспарын) әзірлеуде, бұл ретте қоғам авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және ӘК ұшу мен қонуды қамтамасыз ету жөніндегі реттеліп көрсетілетін қызметтер залалды болып табылатынына байланысты реттеліп көрсетілетін қызметтерге тарифтердің ықтимал өзгеруін жоспарлайды.

Қоғам авиациялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету сапасын бақылау бойынша ішкі шараларды жүзеге асырады, олар ішкі аудиттерді, тексеруді, зерттеп-тексеруді, сенімділікті тексеруді қамтиды. Шараларды іске асыруды авиациялық қауіпсіздіктің сақталуына сапаны бақылауды жүргізу қағидаларына сәйкес әзірленген авиациялық қауіпсіздік бойынша сапаны ішкі бақылау бағдарламасы негізінде сапаны бақылаудың ішкі аудиторы (маманы) жүзеге асырады. Есепті кезеңде әуежайдың кінәсінен авиациялық оқиғалар болған жоқ.

**2019 жылдың жартыжылдығының қорытындылары бойынша
коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша
Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуларды
жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы
транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет
көрсетуді қоспағанда, ӘК ұшуы мен қонуын қамтамасыз ету бойынша
реттелетін қызмет бойынша
бекітілген тарифтік сметаның орындалуы туралы ақпарат**

р/р	Тарифтік смета көрсеткіштерінің атауы	Өлшем бірлігі	Бекітілген тарифтік сметада көзделген	Тарифтік сметаның нақты қалыптасқан көрсеткіште рі	Ауытқу, % -ға	Ауытқу себептері
1	2	3	4	5	6	7
I	Тауарларды өндіруге және қызметтер көрсетуге арналған шығындар, жиыны	мың.теңге	884 195,60	758 088,25	-14%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
	соның ішінде:	мың.теңге				
1.	Материалдық шығындар, жиыны	мың.теңге	165 214,84	100 134,89	-39%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
	соның ішінде:					
1.1.	материалдар	мың.теңге	116 740,31	63 343,43	-46%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
1.2.	Отын (ЖЖМ)	мың.теңге	38 140,22	26 903,44	-29%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
1.3.	Электр энергиясы	мың.теңге	10 334,31	9 888,02	-4%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
2.	Еңбекақы төлеу шығындары, барлығы	мың.теңге	124 680,71	182 511,91	46%	
	соның ішінде:	мың.теңге				
2.1.	жалақы	мың.теңге	112 324,96	164 425,15	6%	
2.2.	әлеуметтік салық	мың.теңге	12 355,75	18 086,77	6%	

		ге				
3.	Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	мың.теңге	328 523,78	331 497,62	1%	
4.	Жөндеу	мың.теңге	269,59	342,54	7%	
5.	Өзге шығындар, жиыны	мың.теңге	265 506,68	143 601,29	-46%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
	Соның ішінде:	мың.теңге				
5.1.	Байланыс қызметтері	мың.теңге	115,14	45,03	-61%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
5.2.	Іссапар шығындары	мың.теңге	188,21	1 028,72	447%	
5.3.	Кадрларды даярлау	мың.теңге	277,39	124,56	-55%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
5.4.	Өзге шығындар, жиыны	мың.теңге	264 925,94	142 402,98	-6%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
II	Кезең шығындары, барлығы	мың.теңге	121 891,99	107 931,65	-11%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
6.	Жалпы әкімшілік шығындар, барлығы	мың.теңге	55 159,98	65 752,55	19%	
7.	Сыйақылар төлеуге арналған шығындар	мың.теңге	66 732,01	42 179,10	-37%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
III	Барлық шығын	мың.теңге	1 006 087,59	866 019,90	-14%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
V	Пайда	мың.теңге	26 460,83	-132246,85	600%	
VI	Барлық кіріс	мың.теңге	1 032 548,42	733 773,05	-29%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
VII	Көрсетілген қызмет көлемі, соның ішінде	тонна	716 550,02	509 211,00	-29%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
IX	Тариф	теңге	1 441,00	1 441,00		

**2019 жылдың жартыжылдығының қорытындылары бойынша
коммерциялық емес мақсаттарда және халықаралық бағыттар бойынша
Қазақстан Республикасының әуежайларында техникалық қонуларды
жүзеге асыра отырып, Қазақстан Республикасының әуе кеңістігі арқылы
транзиттік ұшуларды жүзеге асыратын авиатасымалдарға қызмет
көрсетуді қоспағанда, ӘК ұшуы мен қонуын қамтамасыз ету бойынша
реттелетін қызмет бойынша**

бекітілген тарифтік сметаның орындалуы туралы ақпарат

р/р	Тарифтік смета көрсеткіштерінің атауы	Өлшем бірлігі	Бекітілген тарифтік сметада көзделген	Тарифтік сметаның нақты қалыптасқан көрсеткіштері	Ауытқу, % - ға	Ауытқу себептері
1	2	3	4	5	6	7
I	Тауарларды өндіруге және қызметтер көрсетуге арналған шығындар, жиыны	мың.теңге	226 042,6	554 408,74	45%	
	соның ішінде:	мың.теңге				
1.	Материалдық шығындар, жиыны	мың.теңге	5 766,3	28 116,33	388%	
	соның ішінде:	мың.теңге				
1.1.	материалдар	мың.теңге	2 280,9	23 642,65	937%	
1.2.	Отын (ЖЖМ)	мың.теңге	2 366,5	2 495,22	5%	
1.3.	Электр энергиясы	мың.теңге	1 118,9	1 978,46	77%	
2.	Еңбекақы төлеу шығындары, барлығы	мың.теңге	155 596,2	405 105,41	160%	
	соның ішінде:	мың.теңге				
2.1.	жалақы	мың.теңге	140 176,8	364 959,83	160%	
2.2.	әлеуметтік салық	мың.теңге	15 419,4	40 145,58	160%	

3.	Негізгі құралдар мен материалдық активтердің амортизациясы	мың.теңге	36 024,0	84 762,00	135%	
4.	Жөндеу	мың.теңге	28,2	498,4	1667%	
5.	Өзге шығындар, жиыны	мың.теңге	28 627,9	35 926,61	25%	
	Соның ішінде:	мың.теңге				
5.1.	Байланыс қызметтері	мың.теңге	21,0	5,81	-72%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
5.2.	Іссапар шығындары	мың.теңге	376,0	1 550,94	312%	
5.3.	Кадрларды даярлау	мың.теңге	265,0	539,42	104%	
5.4.	Өзге шығындар, жиыны	мың.теңге	27 965,9	33 830,44	1%	
II	Кезең шығындары, барлығы	мың.теңге	14 665,2	48 881,40	233%	
6.	Жалпы әкімшілік шығындар, барлығы	мың.теңге	13 269,5	47 879,26	61%	
7.	Сыйақылар төлеуге арналған шығындар	мың.теңге	1 395,7	1 002,14	-28%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
III	Барлық шығын	мың.теңге	240 707,8	603 290,14	51%	
IV	Пайда	мың.теңге	17 429,0	- 421703,25	2520%	
VI	Барлық кіріс	мың.теңге	258 136,8	181 586,89	-30%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
VII	Көрсетілген қызмет көлемі, соның ішінде	тонна	716 550,0	504 058,00	-30%	бекітілген тарифтік смета 1 жылға арналған, ал тарифтік сметаның нақты көрсеткіштері жартыжылға арналған шығындарды көздейді
IX	Тариф	теңге	360,25	360,25		

Орынд. Ж. Касымжанова
Тел. 777-263